

het Kalkoven stuk.

Buiten de Staverse Noordermeer polder aan de Molkwerummervaart.

B 89

Kadastraal: Staveren sectie B, nummer: 372 (& 538)

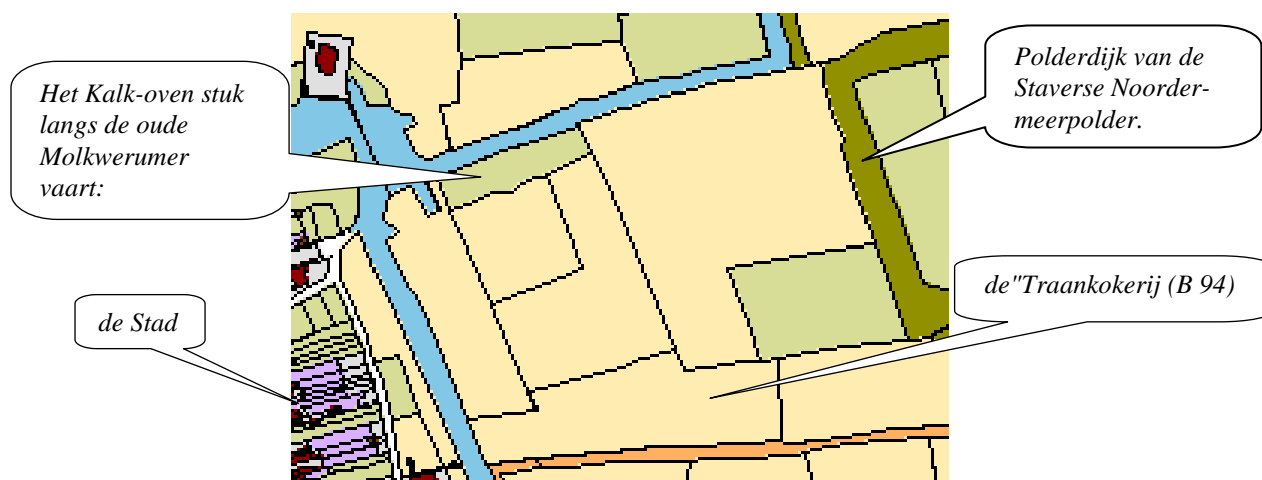
In 1970 "de Vijf" genoemd door K.C. Visser.[5 pdm = 1 ha 83 a 5 ca.]

In 2003 deels onder een verbindingsweg Stationsweg - Koeweg.

Leeuwarder Courant d.d. 06-02-1999, blad 22

Markante Kalkovens waren ooit bakens in het landschap (door Wendela Walta.)

Beeldbepalend waren de witte kalkovens die eeuwenlang in heel Friesland stonden. Nadat de portlandcement in de eerste helft van de twintigste eeuw zijn intrede had gedaan, verloren de kalkbranderijen hun klanten en sloten zij de deurtjes van de ovens. Voor de komst van de cement was de kalkbranderij een levendige handel. De eerste kalkovens werden al in de zestiende eeuw gebouwd. De schelpen, waar de kalk van werd gemaakt, werden door schelpenvissers verzameld en per schip vervoerd naar de ovens. Daarom stonden de kalkovens altijd aan het water. De schelpen werden, vermengd met antraciet, in een dikke laag uitgespreid in de ovens. Een klein bultje werd met turf aangestoken. vervolgens werd de brandende schelpenmassa uitgesmeerd over de hele breedte van de ovenvloer. Na een dag of vier had de brandende massa de juiste temperatuur, ongeveer duizend graden Celcius. Dan werd een nieuwe laag schelpen op de smeulende laag gegoooid. De onderste laag werd met een schep weggehaald via de acht gaten die rondom in de oven waren aangebracht. De hele schelpenmurrrie werd met een wagentje naar een ander gebouw gebracht waar het spul met water werd vermengd. Al sissend ontstond zo de gewilde schelpkalk.

- 1966** 14 Juni 1966: Boedelscheiding van wijlen hun ouders Cornelis Jans Visser en Antje Bleeker t Stavoren. Kinderen zijn: Jan Visser * 8 juni 1911; 2 Pietje Visser * 11 dec. 1912; 3. Yke Visser * 5 okt. 1915; 4. Elisabeth Visser * 14 okt. 1918; 5. Klaas Visser * 6 nov. 1922. Baten: de onverdeelde helft in een perceel weiland onder Stavoren, Kadastraal bekend gemeente Stavoren **sectie B nummer 372 en 538, samen groot een ha, 78 are, 90 ca.** Nota: Blijkens na te melden aankomsttitel is het kadastraal perceel nummer 372 vrij van weg en onderhoudt dit perceel de dam aan perceel Staveren sectie B nummer 78, een waterkering aan het land van J. de Roos, de Zuidelijke helft van het stek ten Noordwesten en het stek ten Noordoosten en is bevoorrecht met het recht van weg naar en van de openbare weg ten laste van de percelen Staveren B 86, 87 en 488. Titel: van welk onroerend goed door erfplater de onverdeelde helft in eigendom werd verkregen door de op 6 December **1938** ten hupotheekantore te Sneek in deel 842 nr. 59 plaats gehad

hebbende overschrijving.

Dit onroerend goed in gebruik bij **mede eigenaar Jan Klazes Visser** te Stavoren en door partijen geschat op *f* 10.000,- of voor de onverdeelde helft *f* 5000,- Jan Visser ¼ onverdeeld aandeel in perceel weiland onder Stavoren kad. B 372 en 538 en Klaas Visser ¼ onverdeeld aandeel als boven.

1938

1832 Kadastraal Stavoren nummer **B 89**
Gabini, wed. Livius Kasteleinsche te Stavoren Weidland groot: 4920

Proclamatie-boek Gaasterland S-16 Rijksarchief Leeuwarden:

1810, 3° Proclamatie 23me van de Louwmaand 1810 [*de Louwmaand = Januari.*]
Theunis van der Meulen te Stavoren, Bied Bod & Consent op de Koop van zeker stuk Greidland, **het Kalkovenstuk** genaamd, vrij van Lands- en Dijksflorenen, belast met de daarop geaffecteerde verponding.
Berechtigt met Drift en Voetpad over het land de Bleek,
alsmede met Drift en voetpad over het land de Traankokerij genaamd, hebbende:
Bauke Hiddes ten Oosten, [*in Notarieel archief: Ruurd Hiddes.*]
de Vaart ten Noorden, en
de Scheepstimmerwerf ten Westen en
voornoemde Bleek ten Zuiden.
Aldus uit de hand in Koop bekomen van Haye Jans Visser, woonachtig te Stavoren voor een Summa van Vierhonderd en Vijftig Guldens (van XX stuivers)
Breder volgens Koopbrief van de 23° van de Wijnmaand 1809. [*de Wijnmaand = October*]

Reëel-cohieren Staveren:

<i>jaar:</i>	<i>landnr.</i>	<i>eigenaar:</i>	<i>huurder:</i>	<i>omschrijving:</i>
1801	82	Haye Jans Visser	zelve	Een stuk land de Kalkovens genaamd, groot 1¼ pdm.
1794	82.	Haye J. Visser	zelve	Een stuk land de Kalkovens genaamd, groot 1¼ pdm.
1790	82.	Haye J. Visser	zelve	Een stuk land de Kalkovens genaamd, groot 1¼ pdm.
1785	82.	J. H. Visser Erv.	zelve	Een stuk land de Kalkovens genaamd.
1780	82	J. H. Visser Erv.	selve	Een stuk lan de Kalkovens.
1775	82.	<i>Nr 82 komt niet voor!</i>		
1770	82.	Jan H. Visser	selve	Een stuk land de Kalkovens.
1765	82.	Jan H. Visser	selve	Een stuk land de Kalkovens genaamd.
1750	81.	Gosse Uylkes 2/3		
		Bmr. Hachtingius 1/3		een stuk land.
1735	81.	H. P. Brouwer	Tymen Ottes	1 stuk land de Kalkovens genaamd. [<i>H. P. Brouwer † 22-06-1741</i>]
1717	83.	H. P. Brouwer	Durk Jetses	een stuk vrij lant, de Kalkovens genaamt.
1713	144.	Bmr. H. P. Brouwer	Durk Jetses	een stuk land, de Kalkovens genaamt. <i>In dit jaar staan de landen van de <u>huurders</u> bij elkaar</i>

het Kalkoven-stuk.

Boek Stavoren 1740-1840, Een verdwijnend silhouet ?

NOQ, 251 Kalkovens.

- 1754 De Kalkovens van Jan Hayes Visser.
1770 De kalkovens van J.H. Visser, de heer S. Binkes.
1774 De kalkovens van J.H. Visser, Taeke Ennes.
1778 De Kalkovens van Jan Hayes Visser. Weggebroken.
1809 Theunis v.d Meulen b.b. en c. op zeker stuk greidland (het kalkovenstuk genaamd) met drift en voetpad over het land: de Bleek en de Traankokerij. Ruurd Hiddes ten oosten, de vaart ten noorden, de scheepstimmerwerf ten westen en de Bleek ten zuiden. In koop van Haije Jans Visser voor 450 Cargld. (23 wijnmaand 1809. 3de proclamatie 23 loundmaand 1809 P/121/36).

1726 Wees-boek Staveren K-14

In de boedelscheiding van zoutzieder Eelke Ybeles staat:

Twee eynsen land met Joukje Joukes gemeen, **agter haar kalkovens.**

volgens Coopbrief 1 July 1659.

[Is dit een huis ?, is Joukje een d.v. Joucke Jelles ? zie

1670]

1708 Floreen-cohier Staveren

Op folio 8 links geeft Hendrik Brouwer zijn landen op.

Ik heb daarbij het kalkovenstuk niet gevonden.

De naam Kalkovens komt zo wie zo niet voor in dit cohier.

Wel vond ik (D.S.) iets wat er op leek:

fol. 20 Evert Hendrix Corff geeft aan navolgende landen, o.a.

Een vierkant stuck land, hebbende de Noorder Meer ten Oosten ende Suyden,

Wybe Lelys velt ten Westen & de Noorder Vaart ten Noorden naasten

Wees-boek Staveren deel 27.

1670 Op huyn den 12 Januari 1670, getransporteert ten sterfhuuse van Fed Jans, vr. van Wybe Allerts ter praesentie van de Erfgenamen Jacob Wybes & Clasiën Wybes (geh. met Joucke Jelles) o.a. Noch een poltie landts leggende op't Noord van Stavoren,

by de Noorder Piep, omtrent d'Kalkovens,

verschattende voor 7 Stvs. Landslasten in't Staverse register, geschatte waarde 250 - 00 - 0.

Een **huis** met een uithangbord (of gevelsteen) met de kalkovens er op binnen Staveren.

1654 Decretale verkopeningen III-15, fol 25 e.v. Rijksarchief Leeuwarden:

Verkoping 13 Februari 1654 ten huuse van Anscke Reins, herbergier in "de Witte Zwaan"

Trijntje Heemstra, weduwe van Hendrik Jarichs, woonachtig te Bolsward bezit:

"een Huysinge cum annexis, **alwaer de Kalck-ovens uythangen gelegen in't**

Noord-Ooster-Quartier van Stavoren, voor van de halve Delft

tot aen de Westkant van de eecken paal aen't Noorder Stecken ingeslagen".

Koper is Tzalling Tzallings.

De kleine Schotanis atlas

Plattegrond van Staveren 1664 uit "Beschrijvinge van de heerlyckheyd van Frieslandt"

blz. 327: de Stadsplattegrond met "een tijtje kalkovens en zoutketen langs de Noordervaart"